

Πλαίσιο συγκρότησης «Πολιτικού και Κοινωνικού Μετώπου Ανατροπής, Αριστερών και Αντι-Μνημονιακών δυνάμεων»

Γιάννης Τόλιος, μέλος ΠΓ της «Λαϊκής Ενότητας» (ΛΑΕ)

Εισαγωγή

Η αναγκαιότητα «Ανατροπής της Λιτότητας και της Επιτροπείας», θέτει επιτακτικά το ζήτημα, της δημιουργίας ενός ευρύτερου Μετώπου των Αριστερών, Ριζοσπαστικών, Πατριωτικών, Αντι-Μνημονιακών δυνάμεων, με τον ανοικτό τον ορίζοντα της σοσιαλιστικής προοπτικής. Ωστόσο προκύπτουν σειρά από ερωτήματα για τις προϋποθέσεις και τους όρους αυτής της συνεργασίας. Θα προσπαθήσω να δώσω μια σύντομη και περιεκτική απάντηση σε ορισμένα από αυτά, τα οποία συμπυκνώνουν την ουσία του ζητήματος.

Α) Ποια τα κυριότερα σημεία «αιχμής», μιας προγραμματικής σύγκλισης, που μπαίνουν ως προϋπόθεση, για αποδοχή κατ' αρχήν της ιδέας του «Μετώπου»;

Νομίζω ότι η ιδέα της «Ανατροπής της Λιτότητας και της Επιτροπείας», δίνει την ουσία του περιεχομένου του εναλλακτικού σχεδίου, ή καλύτερα *δίνει την αφετηρία μιας πορείας εξόδου της χώρας από την κρίση, προς φιλολαϊκή κατεύθυνση*, που ανοίγει ελπιδοφόρους δρόμους *στη σοσιαλιστική προοπτική!* Μιλάμε για ένα «μεταβατικό πρόγραμμα» που θα συνδυάζει το «ριζοσπαστισμό» με τη «ρεαλιστικότητα» και θα λειτουργεί ως «γέφυρα» μετάβασης από τη «μνημονιακή» όχθη, στην άλλη όχθη, της φιλολαϊκής εξόδου από την κρίση. Ειδικότερα *το «πακέτο» ριζοσπαστικών μέτρων*, που η εφαρμογή στο σύνολο *τους οδηγεί σε μια «νέα ποιότητα»*, θα μπορούσε συνοπτικά να διατυπωθεί στα εξής σημεία:

- 1)** Διακοπή πληρωμής του Χρέους με στόχο τη βαθειά διαγραφή του,
- 2)** Κατάργηση Λιτότητας, ενίσχυση μισθών - συντάξεων και κοινωνικών δαπανών,
- 3)** Αποδέσμευση από την Ευρωζώνη και μετάβαση στο εθνικό νόμισμα, ανάκτηση του ελέγχου της οικονομικής πολιτικής και «εν πολλοίς» της εθνικής και λαϊκής κυριαρχίας.
- 4)** Εθνικοποίηση τραπεζών και Τράπεζας Ελλάδος και εφαρμογή «Σεισάχθειας» τα χρέη των λαϊκών νοικοκυριών,
- 5)** Επιστροφή βιώσιμων ΔΕΚΟ στο δημόσιο έλεγχο και επέκταση τους σε στρατηγικού κλάδους, με εφαρμογή κοινωνικού ελέγχου,
- 6)** Μείωση φόρων στα λαϊκά στρώματα, πάταξη φοροδιαφυγής και προνομίων ολιγαρχίας,
- 7)** Πρόγραμμα παραγωγικής ανόρθωσης, δραστηκής μείωσης ανεργίας, αύξησης εισοδήματος και κάλυψης των κοινωνικών αναγκών

8) Ριζοσπαστικές αλλαγές στο κράτος, εργατικός έλεγχος, ουσιαστική λαϊκή συμμετοχή στη λήψη και υλοποίηση των αποφάσεων,

9) Εξωτερική πολιτική ισότιμης συνεργασίας με όλες τις χώρες, έξω από ιμπεριαλιστικούς οργανισμούς, ειρήνης επίλυσης διαφορών, αλληλεγγύης των λαών, κá.

10) Τέλος τα παραπάνω, *απαιτούν μια λαϊκή κυβέρνηση*, που στηριγμένη στη πλειοψηφία του λαού και σε ισχυρό εργατικό και λαϊκό κίνημα θα φέρει σε πέρας *το δύσκολο αλλά ελπιδοφόρο έργο*, της οικονομικής και κοινωνικής ανόρθωσης και πολιτιστικής αναγέννησης της χώρας.

B) Ποιες είναι οι κυριότερες δυσκολίες, αντικειμενικές και υποκειμενικές, στην προώθηση του Μετώπου;

Η Ελλάδα και ο ελληνικός λαός, έχει υποστεί την τελευταία δεκαετία μια *μεγάλη οικονομική και κοινωνική καταστροφή*. Και μόνο την *εκρηκτική αύξηση της ανεργία να υπολογίσουμε*, απαιτούνται μεγάλες προσπάθειες και αρκετά χρόνια, για την εξάλειψη της. Από την άλλη η προώθηση των ριζοσπαστικών αλλαγών, *θα αντιμετωπίσει τη λυσσαλέα αντίσταση των ολιγαρχικών δυνάμεων στη χώρα*, καθώς και τις πιέσεις των υπερεθνικών μηχανισμών (ΟΝΕ-ΕΕ, ΝΑΤΟ, ΗΠΑ, κá).

Κατά συνέπεια απαιτείται, *η συσπείρωση κατ' αρχάς της μεγάλης πλειοψηφίας του ελληνικού λαού και η δημιουργία ενός ισχυρού «μπλοκ» πολιτικών και κοινωνικών δυνάμεων* που έχουν ζωτικό συμφέρον από την ανατροπή της «Λιτότητας και της Επιτροπείας», αποτελεί κρίσιμο ζήτημα.!

Ωστόσο με βάση τα σημερινά δεδομένα, *υπάρχουν σημαντικές υποκειμενικές διαφορές, μεταξύ των πολιτικών δυνάμεων που επιδιώκουν την Ανατροπή των κυριάρχων πολιτικών*». Δηλαδή υπάρχουν απολυτοποιήσεις απόψεων και μη σωστή σύνδεση της στρατηγικής και τακτικής. *Ξεκινάμε με ορισμένα βασικά που συσπειρώνουν ευρύτερες κοινωνικές δυνάμεις* και στην πορεία προχωράμε πιο ριζοσπαστικά, ανάλογα με το συσχετισμό των δυνάμεων.

Ενδεικτικά αναφέρω το θέμα της αποδέσμευσης από την Ευρωζώνη και την ΕΕ. Για τη ΛΑΕ η προτεραιότητα αποδέσμευσης από την ΟΝΕ και σε συνέχεια από την ΕΕ, είναι κυρίως ζήτημα τακτικής, δεδομένου ότι από πλευράς στρατηγικής δεν υπάρχει διαφορά.!! Ξεκινάμε άμεσα με την αποδέσμευση από την ευρωζώνη και ανοίγουμε τις διαδικασίες αποδέσμευσης από την ΕΕ, η οποία αντικειμενικά θα απαιτήσει μεγαλύτερο χρονικό διάστημα.!!

Κάτι ανάλογο, ισχύει με το εύρος του «Μετώπου». Ασφαλώς ο βασικός κορμός των κοινωνικών δυνάμεων που έχουν σήμερα ζωτικό συμφέρον από την Ανατροπή της Λιτότητας και της Επιτροπείας, *είναι οι δυνάμεις της εργασίας, το εργατικό κίνημα.* Ωστόσο ένα μεγάλο κομμάτι (που από ταξική άποψη εντάσσεται στα λεγόμενα «μεσαία στρώματα») και είναι αντίθετο στις ασκούμενες πολιτικές, *είναι «δυσνητικοί σύμμαχοι» και δεν πρέπει να τους αφήσουμε στην επιρροή και στον έλεγχο των Μνημονιακών δυνάμεων.*

Ωστόσο υπάρχουν απόψεις σε δυνάμεις της Αριστεράς, που αρνούνται τη συγκεκριμένη ταξική συμμαχία. Η άρνηση μερικές φορές, εκφράζεται με την απόρριψη του όρου «εθνικού» και «πατριωτικού», στο όνομα του «ταξικού» ή «διεθνιστικού». Θεωρώ ότι στην κουλτούρα της Αριστεράς και τις θετικές ιστορικές εμπειρίες που διαθέτει, το «εθνικό-πατριωτικό-ταξικό-διεθνιστικό», μπορούν να συνδυαστούν γόνιμα. Άλλο το εθνικό-πατριωτικό που είναι και λαϊκό και άλλο το εθνικιστικό και πατριδοκάπηλο.! Δεν είναι η στιγμή για μεγαλύτερες αναλύσεις.

Στην ουσία το κρίσιμο ζήτημα που προβάλλει και εκφράζεται έμμεσα από τις αντιρρήσεις, είναι το ζήτημα της ταξικής «Ηγεμονίας» στο «Μέτωπο Ανατροπής». Δηλαδή της πολιτικής και ιδεολογικής ηγεμονίας των δυνάμεων της εργασίας, που σηματοδοτούν την αγωνιστική αποφασιστικότητα και την προοπτική του «Μετώπου, προς το «ιστορικά αναγκαίο». Δηλαδή τη σοσιαλιστική προοπτική.!!

Περιττό να τονίσουμε ότι η στρατηγική της ΛΑΕ, δεν είναι η δημιουργία «Μετώπου» καλύτερης διαχείρισης των καπιταλιστικών συμφερόντων, αλλά ενός «Μετώπου» πολιτικών και κοινωνικών δυνάμεων, υπεράσπισης και προαγωγής, των άμεσων και μακροπρόθεσμων ταξικών συμφερόντων «της εργατικής τάξης και των συμμάχων της» (αγροτιάς, μικροεπιχειρηματιών ΕΒΕ, αυτοαπασχολουμένων, νεολαίας και άλλων λαϊκών στρωμάτων) κά. Μιλάμε πάντα για μια πολιτική και όχι γραφειοκρατική ηγεμονία των δυνάμεων της εργασίας.!!

Γ) Πως μπορεί να λειτουργήσει αποτελεσματικά, από πλευράς οργάνωσης ένα τέτοιο «Μέτωπο» σε πολιτικό και κοινωνικό επίπεδο;

Η εγχώρια και διεθνής εμπειρία, μας δίνει πλούσια παραδείγματα, όχι μόνο με «θετικό» αλλά και «αρνητικό» πρόσημο. Λαμβάνοντας υπ' όψιν τα σημερινά δεδομένα και αξιοποιώντας τις θετικές ιστορικές εμπειρίες, θεωρούμε ότι με βάση τον «κοινό τόπο» των διακηρυγμένων θέσεων, μπορούμε να προχωρήσουμε σε μια κατ' αρχήν «δήλωση προθέσεων», να συγκροτηθεί μια «προπαρασκευαστική επιτροπή» διατύπωσης ενός κειμένου «προωθητικής σύνθεσης», στη βάση της ομοφωνίας.

Το δυσκολότερο ίσως ζήτημα, είναι η λειτουργική-οργανωτική πλευρά του «Μετώπου», καθώς και η δημόσια εκπροσώπηση σε θεσμικά όργανα (Βουλή, Ευρωβουλή, Περιφέρειες, κοκ). Εδώ θα πρέπει να βρεθούν τρόποι ώστε: *Πρώτον*, να υπάρξει διασφάλιση σεβασμού της διαφορετικότητας των «συλλογικοτήτων» που μετέχουν στο «Μέτωπο», έχοντας ως αφετηρία την αρχή της ομοφωνίας. *Δεύτερον*, διασφάλιση της αρχής της αναλογικότητας στη δημόσια θεσμική εκπροσώπηση και *Τρίτον*, τη δέσμευση για στήριξη της κοινής δράσης, με βάση τις κοινές πολιτικές θέσεις του «Μετώπου». *Τέλος*, αναντικατάστατο ρόλο στην ισχυροποίηση του πολιτικού Μετώπου, είναι η γείωση και ανάπτυξη του στο κοινωνικό πεδίο, στα κοινωνικά κινήματα. Δεν αρκεί η κοινή δράση, αλλά χρειάζεται, ιδιαίτερα στο συνδικαλιστικό κίνημα, δημιουργία «ενιαίου κέντρου αγώνα» κατά των πολιτικών λιτότητας και της υπεράσπισης των εργασιακών δικαιωμάτων και απομόνωσης των δυνάμεων του δυνάμεων του εργοδοτικού και κυβερνητικού συνδικαλισμού.

Δ) Σε μεγάλο μέρος του κόσμου της Αριστεράς, είναι διάχυτη η πεποίθηση ότι οι διαφορές μεταξύ αριστερών, ριζοσπαστικών και αντιμνημονιακών κομμάτων, οργανώσεων, κλπ, είναι δευτερεύουσες και η άρνηση συνεργασίας αποτελεί πρόσχημα.

Η ζωή έχει δείξει, ότι στα θέματα των «συνεργασιών», υπάρχουν δύο βασικοί «κίνδυνοι» ή καλύτερα δύο ειδών δυσκολίες. Η πρώτη είναι, η «*άρνηση των συνεργασιών στο όνομα των δυσκολιών*» και η δεύτερη είναι η «*άκριτη αποδοχή της, στο όνομα της συνεργασίας*». Ασφαλώς σε μια συνεργασία πρέπει να υπάρχουν οι αναγκαίες πολιτικές προϋποθέσεις, αλλά ταυτόχρονα κρίσιμο ρόλο παίζει και η συνειδητή προσπάθεια προώθησης της.

Κι εδώ ανασταλτικός παράγοντας είναι, η κυριαρχία προσωπικών ή συλλογικών «Εγώ», με τη μορφή «εγωισμών» ή «ηγεμονισμών». Ωστόσο, με βάση τα αντικειμενικά δεδομένα και έχοντας ως προτεραιότητα τα λαϊκά συμφέροντα, απαιτείται πολιτική βούληση για την οικοδόμηση μέτρων εμπιστοσύνης και αλληλοκατανόησης, ώστε η κάθε πλευρά να αναγνωρίζει στο «Μέτωπο» τον εαυτόν της και ταυτόχρονα να απολαμβάνει αναλογικά ένα μέρος των πολιτικών «ωφελειών» από τη συνεργασία.

Ε) Είναι δυνατή την εκλογική συνεργασία, ως πρώτο βήμα προώθησης του «Μετώπου» και ποια τα κοινά σημεία συμφωνίας, στα πλαίσια μιας τέτοιας συνεργασίας;

Μια εκλογική συνεργασία, είναι στην ουσία ένα «δοκιμαστικό βήμα» για την στρατηγική συνεργασία. Είναι σχετικά πιο εύκολη, γιατί επιδιώκει συνάντηση δυνάμεων, γύρω από ορισμένους κεντρικούς στόχους – πχ κατάργηση Μνημονίων και επικυριαρχίας της Ευρωζώνης - εφαρμογή φιλολαϊκής πολιτικής εξόδου από την κρίση. Η εκλογική συνεργασία, επιδιώκοντας τη μέγιστη δυνατή συσπείρωση δυνάμεων στις εκλογές, αφήνει ανοικτό το δρόμο διεύρυνση της, μέσω γόνιμου διαλόγου και κοινής δράσης.

Τελειώνοντας πιστεύω ότι στις συνθήκες που βιώνουμε, όλοι πρέπει να αναλάβουν «*το ιστορικό μερίδιο της ευθύνης*» που μας αναλογεί. Διότι ναι μεν ο καπιταλισμός μακροπρόθεσμα είναι καταδικασμένος να πεθάνει, αλλά χρειάζεται να υπάρχει και ο πολιτικός της νεκροθάφτης!! Αυτόν πρέπει να δημιουργήσουμε!!

(*) Βασικά σημεία εισήγησης στο Επιστημονικό Τριήμερο MAXΩME (12-14 Γενάρη 2018), με θέμα: «Προϋποθέσεις Υπέρβασης της Λιτότητας και της Επιτροπείας». Στρογγυλό Τραπέζι για τη συγκρότηση «Πολιτικού & Κοινωνικού Μετώπου Ανατροπής, των Αριστερών και Αντι-Μνημονιακών δυνάμεων».